

DE KORHAAN

vogelwerkgroep het gooi en omstreken

DE KORHAAN

tijdschrift voor vogelstudie en -waarnemingen uit het gebied tussen vecht en eem, tevens orgaan van de vogelwerkgroep het gooi en omstreken. verschijnt eenmaal per twee maanden.

redactie en advertenties: fuchsiastraat 10, hilversum.

contributie: minimaal f 15,- per jaar voor leden van 18 jaar en ouder (huisgenoten half geld), over te maken op postgiro nr. 2529179 t.n.v. de penningmeester.

bank: alg. bank nederland nv, hilversum
bankgiro nr. 328587.

inzenden kopij: uiterlijk 14 dagen voor de verschijningsdatum van de korhaan.

OVERNAME VAN ARTIKELEN, GEHEEL OF GEDEELTELIJK, ALSMEDE VAN ILLUSTRATIES, UITSLUITEND MET SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE REDACTIE.

de vogelwerkgroep het gooi en omstreken heeft ten doel de bestudering en de bescherming van vogels in de ruimste zin. haar werkterrein wordt voornamelijk omsloten door vecht en eem.

voor al uw
tegelwerk*

*aren de later

g. van amstelstraat 32, hilversum
tel. 49787 - 120 06

HET

**SAMENWERKEND
ADVIESBUREAU VOOR DE
ONDERNEMER**

GEEFT ADVIEZEN INZAKE:

- A oprichting van Vennootschappen onder firma
- B oprichting Naamloze Vennootschappen en Besloten Vennootschappen
- C het ontwerpen van aangepaste akten en statuten
- D overdracht van bedrijven
- E in- en uittreden van vennoten
- F verandering van bedrijfsvorm
- G samenwerkingsvormen
- H fusies

Mauritslaan 37, Hilversum
Telefoon 02150 - 47665

ONZIE KORHAAN

Het omslag.

Zoals U hebt bemerkt heeft het omslag van De Korhaan belangrijke wijzigingen ondergaan. Wij dachten dat na verfraaiing van het binnenwerk ook het omslag wel eens mocht veranderen. Misschien moet U nog een beetje wennen aan het witte papier. Wat waren de bezwaren tegen het oude omslag? Ten eerste was de kwaliteit van het groene papier slecht. Het verkleurde enorm en scheurde vrij gauw in. Ten tweede waren de letters verre van fraai. Het nieuwe omslag is door De Volharding in Amsterdam gedrukt in offset. De kwaliteit van het papier is aanzienlijk verbeterd en ook de letters zijn verfraaid. Het lettertype, dat door ons werd gebruikt, heet "Stencil" en is als outline-letter uitstekend te gebruiken als kop boven de artikelen, zoals U boven aan deze pagina al kunt zien. Toen het omslag van de drukker terug kwam, bleek dat het iets te krap was. Dit is niet de schuld van de drukker, doch komt voort uit een kleine verrekening onzerzijds. Daar de tijd ons ontbrak, konden wij hier voor het verschijnen van dit nummer niets meer aan doen, zodat het binnenwerk wat buiten het omslag uitsteekt, maar we doen ons best om dit euvel voor het verschijnen van de volgende Korhaan te verhelpen.

De advertenties.

Van de zes advertenties, die het vorige seizoen op het omslag stonden zijn er vier overgebleven. Er zijn vier nieuwe advertenties bijgekomen, waaronder een van een halve pagina. Alle adverteerders willen wij hierbij van ganser harte bedanken voor hun steun. Steunt U op Uw beurt onze adverteerders.

De werkers.

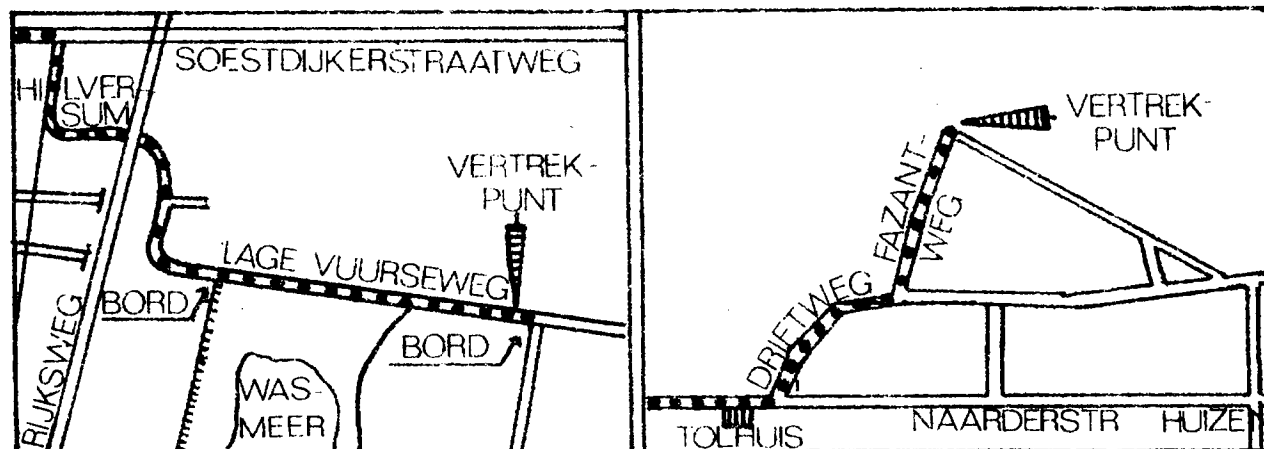
De heer K. ten Haken heeft zijn plaats achter de redactietafel verlaten. Langs deze weg wil ik hem gaarne bedanken voor het vele werk, dat hij voor De Korhaan heeft verzet. Ook wil ik zijn vrouw bedanken voor het eindeloze geduld en de goede verzorging tijdens de redactievergaderingen. Thans wordt de Korhaan gemaakt door een klein, maar zeer enthousiast team. Met het typewerk wordt ik bijgestaan door de heer en mevrouw De Later. Het stencilwerk komt voor rekening van de familie Reddingius e.a. Mijn bijzondere dank gaat uit naar mijn broer te Soest, die de ontwerpen van de advertenties maakte en deze met eindeloos geduld met plakletters op papier zette. Hij maakte tevens het omslag gereed voor de drukker, waardoor ons veel kosten werden bespaard.

Kl.

PROGRAMMA

- donderdag, 23 november: Ledenavond. De heer G.J. Braaksma, medewerker van de Staf-afdeling Natuurbehoud van het Staats Bos-beheer, zal ons vergasten op een lezing over de verschillende aspecten van vogelbeheer. Aanvang: 20.00 uur. Toegangsprijs: f 1,- voor leden en f 2,- voor niet-leden.
- zaterdag, 25 november: Nestkaststimmerdag in Het Hout, Erfgoedersstraat te Hilversum. Aanvang: 10.30 uur. U kunt zich hiervoor opgeven bij de heer S. Koning, Jan Steenlaan 5 in Hilversum.
- zondag, 26 november: Avifauna-excursie naar het Smithuizerbos. Vertrek om 8.30 uur bij het bord van de wandelroute Hilversums Wasmeeer 1, aan de Lage Vuurseweg (= zandweg Hilversum (Frubal) - Lage Vuurse), oostelijk van het Hilversums Wasmeeer (zie onderstaand kaartje).
- zondag, 17 december: Avifauna-excursie naar Bantam. Vertrek om 8.30 uur bij de ingang van het landgoed aan de Franse Kampweg te Bussum.
- zaterdag, 20 januari: Avifauna-excursie naar de Geopieckerkust. Vertrek om 7.30 uur vanaf het parkeerterrein bij de Fazantenweg te Huizen (zie onderstaand kaartje).
- donderdag, 2 januari: Ledenavond. Lezing met dia's over de ganzen door de heer J. Philippona. Aanvang: 20.00 uur. Toegangsprijs: f 1,- (voor niet-leden f 2,-).

De ledenavonden op 23 november en 25 januari worden, zoals gebruikelijk gehouden in de Openbare Leenzaal, 's-Gravelandseweg 55 te Hilversum.

EXCURSIES

zaterdag, 18 november: Ochtendexcursie naar Einde-Gooi. Vertrek om 7.15 uur bij het vliegveld aan de Noodweg. Excursieleiders zijn de heren A.G.Heise en E.P.Klomp.

zondag, 10 december: Dagexcursie naar de groenlanden in de Ooypolder en het oude Rijnstrangengebied ten zuiden van Oud-Loobith en Babberich. Een afwisselend gebied met hoge ruggen, moerassige slenken en strangen (resten van oude rivierlopen). Een gebied voor o.a. Steenuil en Kiekendief. Excursieleider is de heer Y.S.Vogel. Vertrek om 7.00 uur vanaf het Oosterspoorplein te Hilversum. De kosten bedragen ca. f 9,-, waarvan f 5,- vooraf moet worden betaald. Opgave tot 4 december.

zondag, 7 januari: Schaep en Burgh. Een ochtendexcursie naar een nieuwe aanwinst van Natuurmonumenten. De buitenplaats kenmerkt zich, zoals alle 's-Gravelandse buitenplaatsen, door een fraaie afwisseling van weiden, vijvers en hoog geboomte. Er is nog een rijke vogelstand. Vertrek om 8.30 uur bij de ingang van het landgoed aan het Noorderende te 's-Graveland. De leiding berust bij de heer K.J.Dwars (indien lid van Natuurmonumenten, lidmaatschapskaart meenemen.)

zaterdag, 17 februari: Excursie naar de Flevopolder, waar U in deze tijd van het jaar veel wintergasten kunt zien. Hopelijk ook de ganzen, die de heer J.Philippona U op 25 januari op zijn dia's zal laten zien (zie programma). Deze excursie staat onder leiding van de heren J.L.A.Blonet en dr.P.L.Ploeger. Vertrek om 8.00 uur vanaf het Oosterspoorplein te Hilversum. De kosten bedragen ca. f 6,-, waarvan f 5,- vooraf moeten worden betaald. Opgave tot 15 februari.

voorlopige data: (meer hierover in de volgende Korhaan).

woensdag, 7 maart: Uilenexcursie.

zondag, 18 maart: Dagexcursie naar Texel.

april, Weekend naar Ameland.

Voor wat betreft de excursies naar de Ooypolder en de Flevopolder nog even het volgende: opgave bij C.de Rooij, Rading 80 te Nieuw Loosdrecht, telefoon: 02158-1641 (na 18.00 uur), postgiro: 456173.

Op nevenstaande pagina vindt U in het programma nog een aantal excursies. Deze zgn. avifauna-excursies zijn georganiseerd door de subgroep Avifauna.

Red.

MIEDDEDELINGEN

Van de penningmeester.

Tijdens de laatst gehouden bestuursvergadering werd, zoals U ongetwijfeld zult begrijpen, ook gesproken over de door de leden van onze Vogelwerkgroep te betalen contributie over 1973. Door de snel toenemende kosten van de Korhaan en alle andere activiteiten van onze vereniging komen de voor het jaar 1973 begrote bedragen in de knel. Verschillende mogelijke besparingen werden besproken, waarvan enige zullen worden doorgevoerd, doch de financiële toestand blijft erzeir, hetgeen mede veroorzaakt wordt door de onzekerheid, in hoeverre wij nog op verschillende subsidies kunnen rekenen.

Desalniettemin werd besloten de contributie over 1973 te handhaven op MINIMAAL f 15,- en voor bijgednoten op MINIMAAL f 7,50. Ook de toegangsprijs voor de leden vonden blijft gehandhaafd op MINIMAAL f 1,- per persoon (niet-leden f 2,-).

Het zou het vele werk, dat onze Vogelwerkgroep tegenwoordig moet verzorgen, gemakkelijker maken, en uw penningmeester zeer verheugen, indien U VRISPELLIG EN VOOROVERNOMMELIJK uw contributie over 1973 wat zoudt willen verhogen. Wilt U een en ander eens overwegen?

Bij voorbaat hartelijk dank.

-----
de penningmeester.

De Grensweg.

Zoals bekend heeft de Vogelwerkgroep het Geef o.e. zich samen met tal van andere instanties en personen sterk verzet tegen de aanleg van de zgn. Grensweg naast rijksweg 27. Deze Grensweg was gepland om te voorzien in de behoefte van het locale verkeer van en naar de Ooster-

meent. Er werd sterke aandrang uitgeoefend om voor deze verbinding gebruik te maken van rijksweg 27. Tot onze grote veldoening hebben de ingebrachte bezwaren geleid tot een gemeenschappelijke beslissing van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, het gewest Gooidland en de Minister van Verkeer en Waterstaat om te streven naar een nog verdere versnelling van de aanleg van het deel van rijksweg 27 tussen rijksweg 1 en de Oostermeent, waardoor het mogelijk is de plannen voor de aanleg van de Grensweg geheel te laten vervallen.

In een tijd, waarin we worden overstelpt met allerlei slecht nieuws, waardoor ja soms alle hoop zou verliezen, vormt dit bericht weer eens het bewijs, dat met gemeenschappelijke inspanning toch nog wel eens iets te doen valt aan het instandhouden van een zo goed mogelijk leefmilieu.

J. Klein.

Werkgroep Eemland.

In poldergebieden in de gemeenten Eemnes, Maricum, Bunschoten, Hoogland en Nijkerk worden in de laatste tijd in toenemende mate bedreigd door allerlei ontwikkelingen in de planologie als b.v. de aanleg van wegen, de pailverlegging, de industrialisering, de vestiging van andersoortige landbouwbedrijven, enz., enz..

Op initiatief van een aantal bij deze problematiek meer rechtstreeks betrokkenen is een comité tot stand gekomen, dat zich heeft belast met het bestuderen van deze situatie en het voorbereiden van activiteiten, die er toe kunnen leiden betrokken te blijven bij deze ontwikkelingen.

Het comité heeft reeds bezwaren ingebracht tegen het bestemmingsplan van de gemeente Eemnes, waarin nogal ingrijpende veranderingen in de polders bewesten de Eem worden voorgesteld.

Daar de Vogelwerkgroep Het Gooi e.o. dit laatste gebied tot haar territorium rekent, is gaarne gevolg gegeven aan de oproep van het comité om aan dit project mede te werken. Het blijkt opnieuw dat het broodnodig is te beschikken over gegevens betreffende de vogelbevolking in de diverse gebieden van onze werkgroep.

Een aantal leden van onze werkgroep bezoekt de Eempolders vrij regelmatig en beschikt daarom ook over enige gegevens. Deze zullen worden verzameld, terwijl bovendien zal worden getracht in de beschrijving van de avifauna van dit gebied enige systematiek te brengen.

De subgroep Avifauna roept dan ook alle leden, die hieraan willen meewerken of over gegevens uit vroegere jaren beschikken, op om zich te melden bij de heer D.A. Jonkers, Engelsjan 21 te Laren NH., telefoon 02153-7256.

J. Klein.

Waterhoentelling.

Op 15 en 16 januari 1972 werd door een groot aantal leden van de VWG. een telling van het Waterhoen gehouden. De uitkomsten van deze telling waren ronduit verrassend (zie De Korhaan van maart 1972, blz. 8 e.v.). Niemand had er eigenlijk een vermoeden van gehad dat in het Gooi zoveel exemplaren van deze soort overwinterden. Zoals in het verslag van deze telling reeds werd opgemerkt, is het van belang door herhaalde tellingen vast te stellen of

het in 1972 verkregen resultaat representatief is voor het wintervoorkomen van het Waterhoen in het onderzochte gebied. Vandaar dat de subgroep Avifauna ook in de aanstaande winter weer een telling wil houden.

De datum van deze telling is vastgesteld op het weekend van 13 en 14 januari 1973. Wij verwachten dat ieder, die in 1972 aan deze telling heeft meegewerkt, ook nu weer van de partij is. Verder hopen wij dat ook zij, die toen verstek hebben laten gaan en vooral ook veel nieuwe leden zich zullen opgeven als teller of telster.

Er bestaat o.i. eigenlijk voor niemand een reden om niet mee te doen. Het betreft een eenvoudig waar te nemen soort, die geen enkele moeilijkheid kan opleveren, zodat het argument van een te geringe vogelkennis niet kan opgaan. Iedere deelnemer krijgt duidelijk zijn gebied aangewezen en dat zo dicht mogelijk bij zijn woonplaats. Men is vrij zelf de uren te bepalen, die men aan deze telling wil besteden. Kan het nog makkelijker? Bovendien wat is er nu heerlijker dan in een mooi weekend een flinke wandeling of fietstocht te maken en daarbij tegelijkertijd nog iets te verrichten dat waarde heeft voor het ornithologisch onderzoek?

Wij rekenen dan ook op een massale aanmelding. Dit moet i.v.m. een tijdige organisatie gebeuren vóór 1 december a.s. bij de heer D.A. Jonkers, Engelsjan 21 te Laren N.H. telefoon 02153-7256.

-----
subgroep Avifauna.

Nestkasttimmerdag op 25 november.

Op 25 november a.s. is er een nestkasttimmerdag in het noodschooltje.

van de Jeugdbonden van de Erf-
gooliersstraat, nr. 265 (laatste lo-
karltje). U kunt zich daarvoor on-
geven bij de heer S. de Koning, den
Steenlaan 5 te Hilversum. Graag
opgeven voor 22 november. Neem een
beterhemdijtje mee als U in ochtende
al komt. Overigens komt U het avon-
d voor 16.00 uur binnenhuppelen.
Graag hamer, zaag, chr. meubrenzen.

Tentoonstellingsstand.

Op de ledenavond op 23 november a.s.
zal de tentoonstellingsstand van de
vogelverberoop in de Openbare Lees-
zaal worden uitgezet. U kunt dan
ook eens zien hoe deze er uit ziet
en vooral ook hoe groot hij is,
want we zoeken namelijk een geschikt
te plaats om de spullen op te ber-
gen. Als U dus over veel bergruimte
beschikt, dan moet U zeker even kom-
men op de avond.

Pestvogels.

Evenals voorgaande jaren wil ik een
beroop op U doen waarnemingen van
Pestvogels (*Embycilla garrulus*)
aan mij door te willen geven. Niet
alleen waarnemingen uit ons werke-
bied zijn welkom, doch ook waarne-
mingen van elders uit ons land,
alsmede uit het buitenland.

Let U vooral op besdragende bomen
en struiken, welke bij de soort
zeer in trek zijn.

Let U ook op tv-antennes, aanponen
deze aan deze tijd aangepaste uit-
kijk- en rustplaatsen zijn.

Belangrijk zijn alle gegevens, w.o.
datum, plaats, gedrag, etc..

Let U ook op het verenkleed, kijk
of U rode lekplaatjes ziet; kijk
hoe de witte vleugelstrepen lopen
en noteer dit.

Ook de laatste dag, waarop U ze op
een plek hebt waargenomen, is onge-
lijk met de richting waarin zij

vertrokken.

Literatuurgegevens en oude waarne-
mingen blijven van harte welkom.
Zond Uw gegevens naar: L.W.Rijnja,
Plaggenweg 1 te Bussum.

Ledenmutaties tot 1 november 1972.

Nieuwe leden:

hr. H. van't Hull, Schoolstraat 5 te
Blaricum,
mr. N.H. Tolotauk, Strauslaan 9 te
Bilthoven,
mij. S. Schipper, Sunatralaan 33 te
Hilversum,
hr. H.H. Sitters, Kerkstraat 177-II,
Amsterdam,
mij. C.A. van Veen, Thorbeckelaan 70,
Arnhem.

Verspreid:

mr. V.B. Flooger-Baerts, naar Zwaluw-
laan 94 te Bussum,
mr. L. Schilder-Van Capelle, naar
Hilrochtsdweg 26 (flat 40), Hilver-
sum,
hr. H. Veensma, naar Anne Frankl. 86,
Bussum,
hr. J. Vulliam, naar Langbroekerdijk
70 te Langbroek.

Rectificatie van vermelding in de vorige Kofhaan:

hr. I.T. van Woersen, Jacob Catsl. 6,
Bussum.

Overgeerd wgens het niet voldoen van de contributie:

hr. J.H. Nap, Drossaardlaan 3 te Hui-
zen,
mr. L.D. Nap-Poolker, idem,
mij. H. Rijsburger, Verbindingsl. 32
Bussum.

DE OOLJEPOLDER

Nu we op 10 december a.s. een excursie gaan ondernemen naar bovengenoemde polder, lijkt het niet ondienstig hierover iets in ons blad te vertellen.

Het is een wijd en zijd vermaard uiterwaardgebied ten oosten van Nijmegen met veel kolken, strangen en tickelgaten, uitgegraven door de steenfabrieken. Het vogelleven is er zeer rijk, vooral bij de Oude Waal en de Bizonbaai. Als kern van de Ooypolder kan men wel de groenlanden beschouwen. In de Oude Waal komen broedsoorten voor als Fuut (22 paar), Wouwaapje (3 paar), Waterral (9 paar), Porseleinhoen (1 paar), Kwartelkoning (2 paar), Zwarte Stern (21 paar), Grote Karekiet (14 paar) en vele andere. Ook de trekvogels vertonen een grote diversiteit. Zo werden hier o.a. waargenomen: Roodkeel- en Parelduiker, Roodhalsfuut, Kwak, Purperreiger, Krooneend, Casarca, Witoogeend, Wespendif, Slechtvalk, Witvleugelstern en Klapkster. 's Winters verblijven hier veel zwanen en eenden, vooral duikeenden, o.m.: Nonnetjes, Toppereenden en Middelste en Grote Zaagbekken.

In de Groenlanden worden 76 soorten broedvogels aangetroffen. Wat soortensamenstelling en dichtheid betreft neemt dit gebied een unieke positie in op de lijst van Nederlandse broedvogel terreinen. Als illustratie dient de hierna volgende lijst:

Fuut.....	6	paar
Wouwaapje.....	9	,,
Roerdomp.....	5	,,
Zomertaling.....	8	,,
Tafeleend.....	7	,,
Kuifeend.....	3	,,
Waterral.....	8	,,
Klein Waterhoen.....	2	,,
Porseleinhoen.....	1	,,

Kwartelkoning.....	2	paar
Meerkoet.....	65	,,
Zwarte Stern.....	50	,,
Blauwborst.....	5	,,
Grote Karekiet.....	16	,,
Kleine Karekiet.....	53	,,
Bosrietzanger.....	14	,,
Rietzanger.....	40	,,
Pitis.....	55	,,
Tjiftjaf.....	29	,,

Als waarschijnlijke broedvogels kunnen daaraan nog de Kwak en de Bruine Kiekendief worden toegevoegd.

De Bizonbaai.

Deze baai, die het resultaat is van een recente, tamelijk diepe ontgronding, bezit voor "blijvende" organismen een lage potentie. Voor trekvogels is het gebied evenwel van grote betekenis, vooral in samenhang met een soortgelijk baggergat bij Kekerdon, de Kaliwaal. Afhankelijk van verstoring in gebieden aan de bovenloop van de Waal of in een van beide terreinen vindt een voortdurende uitwisseling plaats van grote groepen eenden en zwanen. Beide gebieden vormen een belangrijke schakel in de reeks van waterwildgebieden in Europa. De betekenis als waterwildrefugium wordt duidelijk geïllustreerd door het volgende overzicht, waarin de hoogste aantallen waargenomen soorten zijn verwerkt:

Tafeleend.....	15000	ex.
Kuifeend.....	5000	ex.
Meerkoet.....	6000	ex.
Wilde Eend.....	4000	ex.
Rietgans.....	2000	ex.
Smient.....	2000	ex.
Zaagbek.....	1500	ex.
Pijlstaart.....	1250	ex.
Kleine Zwaan.....	500	ex.
Sloboend.....	200	ex.

Zeldzame doortrekkers zijn: IJsduiker, Parelduiker, Roodkeelduiker, Topperarend, Kroonsend, Grote Zeearend, Dwerggans, Zeearend, Visarend, Kraanvogel, Grote Trap en Rosse Franjepoot.

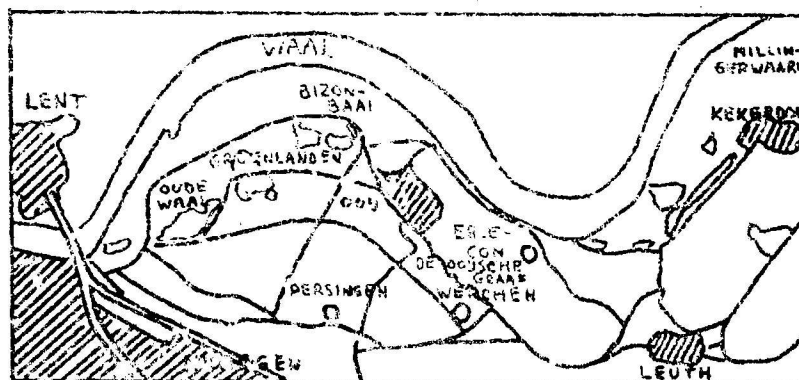
De broedvogelfauna.

In totaal zijn van de Ooij 97 soorten broedvogels bekend. Als eerste karakteristiek moet in relatie tot de totale Nederlandse broedvogelbevolking de grote rijkdom aan water- en rietvogels worden genoemd. In het bijzonder Luut, Roerdoop en Mouwaapje, die in de uiterwaardengebieden een belangrijke verspreiding hebben, bereiken in de Ooij een opvallende dichtheid. Het zacht broedende eendesoorten betreft de Ooijpolder de volledige lijst van Nederlandse broedvogelsoorten. Met uitzondering van het Kleinst Waterhoen behoren alle soorten van de zeldzame rallenfamilie tot de broedvogels van de Ooij. Sittengewoon rijke rietvogelpopulaties, als Elanhorst, Tesrietzanger en Grote Karekiet, vindt men in het gebied van de Gude Veel, de Groenlanden en de Ooijseche Graaf. Ook de rijke weidevogelpopulatie met meer dan 450 broedparen mag niet onvermeld

blijven, evenals Visdief en Zwarte Stern, die in Nederland steeds meer bedreigd worden. Eapje en Roodborsttapuit vormen een duidelijke indicatie voor het nog voldoende voorhanden zijn van heggen en struvelen in het landschap. Een vollediger beeld van de soortensamenstelling werd reeds gegeven in de beschrijving van de afzonderlijke gebieden.

De trekvogelfauna.

Ook het aantal soorten trekvogels dat in de Ooij is waargenomen is zeer groot, nl. 96. Als trekvogelgebied heeft de Ooijpolder, met Oude Diep, Bizonbaai en Kekerdonse Waard, internationale betekenis, vooral als pleisterplaats voor ca. 20.000 duikenden. Behalve in de duikenden toont de Ooijpolder een grote diversiteit in doortrekkende duikers, futen, reigers, zaaibekken, roofvogels en steltlopers, v.o.v. vele zeldzame soorten als IJsduiker, Parelduiker, Zeearend, Visarend, Grote Trap, Witvleugelstern, Rosse Franjepoot en Krekkelzanger. Ook voor ganzen heeft de Ooijpolder betekenis: alle in Nederland regelmatig voorkomende soorten worden in het gebied waargenomen. Vooral de

Rietgans komt in grote aantallen voor, waarschijnlijk á 3000 individuen.

Helaas is de Ooijpolder, evenals zo vele andere natuurterreinen, een bedreigd gebied. Nadat de Nijmeegse stadsuitbreiding in de Ooijpolder gelukkig door de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening werd afgewezen, kwamen er plannen voor een autosnelweg en een bochtafsnijding van de Waal, waardoor dit unieke gebied verminkt zal worden. Zoals overal elders, moeten ook hier de voorstanders van natuurbehoud vechten om dit waardevolle gebied voor het nageslacht te bewaren. Hopenlijk zullen zij hierin slagen. Maar zolang economisch gewin boven een leefbaar milieu wordt gesteld, moeten wij alle mogelijke krachten mobiliseren om dergelijke aanslagen op natuurgebieden af te slaan.

G.Heise.

(De gegevens voor bovenstaand artikel werden ontleend aan het artikel van dr.E.v.d.Narel in "Natuur en Landschap", 24ste jaargang nr. 3, herfst 1970)

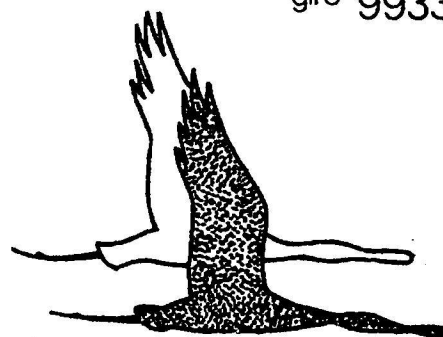
De plannen voor de bochtafsnijding van de Waal zijn onlangs weer in het nieuws geweest, o.a. in een aflevering van het NOS-programma "Van gewest tot gewest". De Waal, die bij Nijmegen enkele scherpe bochten maakt, kan het scheepvaartverkeer hier niet meer voldoende verwerken, aldus de Minister. Vooral de duwbotten zouden veel hinder van de bochten ondervinden. Voor de bochtafsnijding werd een traject door de Groenlanden gekozen. Natuurbeschermers protesteren fel; de plaatselijke bevolking voelt ook niets voor dit plan, omdat men hierdoor op een eilandje komt te zitten. Ho-

pelijk zullen de plannen nimmer worden uitgevoerd.

Red.

 natuurmonumenten

giro 9933

aktie
behoud zwanenwater
voor nu en later

vereniging tot behoud van
natuurmonumenten in nederland
herengracht 540 - amsterdam

Natuurmonumenten koopt het Zwanenwater, een prachtig duingebied bij Callantsoog in Noord-Holland. In deze duinen, 580 ha. groot, liggen twee uitgestrekte duinmeren. Het Zwanenwater is bekend om zijn vogelrijkdom, vooral i.v.m. de Lepelaars, die hier sinds vele tientallen jaren elk voorjaar komen broeden. De aankoop van het Zwanenwater kost Natuurmonumenten bijna 5½ miljoen gulden. Rijk en provincie subsidiëren ons in aanzienlijke mate, maar niet voor de volle 100%. Natuurmonumenten komt nog f 600.000 tekort. Wilt U ons helpen dit bedrag bijeen te brengen ?

BLIK IN DE TOEKOMST

Op de vergaderingen berooft het bestuur zich regelmatig over de positie die onze vogelwerkgroep temidden van de tientallen andere vogelwachten en -werkgroepen in Nederland inneemt. De uitingen, publicaties en andere activiteiten in samenwerking genomen, kosen we er bij vergelijking niet eens zo ongunstig af en wordt tegenover de buitenwereld de schijn gewekt, dat de werkgroep een soepel draaiende organisatie is, die vele actieve leden kent. Lichten we de zaak ietern door, dan verken enkele subgroepen goed en wordt de rest met hangen en wurgen overeind gehouden. Totaal doet nog geen 20% van de leden ergens aan mee!

De bottle-neck zit in het feit dat door natuurlijk verloop veel leden afvloeien, maar nauwelijks inkoming van fris bloed plaats vindt en elke keer weer dezelfde leden overal voor moeten opdraaien. Wanneer ik in de toekomst kijk en een vergelijking

trek met het Rijnmondgebied gaat volgend jaar alarmfase 3 in. We kunnen dan kiezen: of doorgaan overeenkomstig het huidige beleid (waar werkers voor nodig zijn) en onze leidende positie ten aanzien van milieu- en natuurbeheer en het actieve vogelwerk in het Gooi handhaven en continueren, of wegzakken in de vergetelheid en indutten tot een gezelligheidsvereniging, waarin uitstapjes en dia-avonden voor de verstrooiing zorgen.

Het hier geschetste beeld wordt stellig bewaarheid; de oplossing ligt bij de leden!

De tijd dringt en het is beslist noodzakelijk dat zich ruim voor de jaarvergadering een aantal leden beschikbaar stelt voor functies in het bestuur of in de subgroepen en voor kleine onderzoekjes. O Q !!!!!

D.A.J.

(zie ook de advertentie in dit blad)

NATUURHISTORISCHE RAPPORT OVER EEN DEEL VAN HET SPENDERSWOUD.

Naar aanleiding van de plannen, die de K.R.C. koestert om haar studio's te verplaatsen naar een bosgedeelte van het Spenderswoud, besloot de Vogelwerkgroep Het Gooi o.o. tot het opstellen van een natuurhistorisch rapport. Het onderzochte terrein ligt tussen de Lage Noorderweg en de Bussummergrintweg en is ca. 12 ha groot, waarvan bijna de helft wordt ingenomen door de wereldomroep en de onlangs gebouwde toren van het Video Schakelcentrum van de PTT. Gedurende de maanden juni en juli 1972 werd het bosgebied onderzocht door enkele leden van onze vogelwerkgroep, die de botanische en ornithologische gegevens vastlegden.

Het rapport bevat een botanische inventarisatielijst. Er werden 32 boomsoorten en 49 overige plantensoorten aangetroffen. Enkele interessante bloemsoorten, die werden aangetroffen zijn: Breedbladige Kessenorchis, Rondbladig Wintergroen en Bosbes, welke laatste in't Gooi beslist niet algemeen is. De ornithologische inventarisatielijst bevat ook interessante soorten. Als broedvogels komen hier voor (tussen () het vermoedelijke aantal broedparen): Torenvalk(1), Houtduif(4), Ransuil(1), Grote Bonte Specht(1), Witte Kwikstaart(1), Winterkoning(1), Merel(4), Zwarte Roodstaart(1), Roodborst(2), Zwartkop(2), Fitis(2), Koelmees(3), Pimpelmees(1), Kuifmees(1), Staartmees(1), Boomkruiper(1), Vink(4), Ekster(1) en Vlaamse

de

VOGELWERK GROEP

HET GOOI EN OMSTREKEN

vereniging voor vogelstudie en vogelbescherming

vraagt met spoedige indiensttreding

typisten (-es)

taak: typewerk voor redactie en subgroepen.

administratieve medewerk(st)ers

taak: het verwerken van administratieve gegevens.

onderzoekers

taak: het verrichten van tellingen, inventarisaties en andere onderzoeken

assistent-onderzoekers

taak: het verlenen van assistentie bij onderzoeken.

vereisten: enthousiasme en enkele vrije uren per maand,

honorering: een daadwerkelijke bijdrage aan het milieu- en natuurbeheer door de medewerk(st)ers.

*

geboden wordt een prettige werksfeer in een enthousiast team. na een ruime inwerkperiode zullen de met open armen ontvangen medewerk(st)ers worden ingeschakeld.

aanmeldingen en inlichtingen, mondeling of schriftelijk, bij de projectleider van de vogelwerkgroep het gooi en omstreken, engelsjan 21 te laren nh., telefoon: 02153-7256.

Gaai(1). Totaal aantal broedparen ca 34, wat duidt op een gem. dichtheid van iets meer dan 5 paar per ha. Er werden ook enkele kruisbekken waargenomen.

Enkele reacties op het rapport.

Van de heer A.J.J. Pleyte d'Ailly, de zoon van de vroegere eigenaar van dit bosgedeelte, werd een brief ontvangen, waarin hij schrijft, dat de Bosbessen, die hier groeien, er sedert 1917 staan. In de zomer van dat jaar heeft hij en zijn familie een kleine pol Bosbessen meegenomen uit Hattem en hier in het Spanderswoud geplant. Een heel andere reactie op

het rapport stond in de K.R.O.gids Studio (nr. 36 pag. 26). "Voorals de professionele Gooise natuurbeschermers zijn bang dat een nieuwe Krovestiging in het bedoelde gebied 'n onherstelbare aantasting van het evenwicht ter plaatse tot gevolg zou hebben. Dat kunnen die natuurvorsers nu wel zeggen, maar waarop baseren zij die sombere veronderstelling?, zo vroegen anderen zich af." "De heren ornithologen staan er blijkbaar niet bij stil, dat de Kro bij wijze van compensatie in het nieuwe pand onderdak zal bieden aan een zeker niet minder bonte verzameling zeld-

(vervolg op pag 13)

HET REGELMATIG TELLEN VAN VOGELS LANGS HET GOODMEER

De subgroep Zuidelijk Flevoland telt sinds vijf jaar eens per week langs de zuidoost van Zuidelijk Flevoland tussen de brug bij Muiderberg en de Bemmond. Het aantal vaste medewerkers van deze subgroep bedraagt tien. We tellen de vogels aan weerszijden van genoemde dijk, dus nemen zowel de polder als het meer voor onze rekening. In het hier volgende besteden we verder uitsluitend aandacht aan het tellen van de vogels van het Gooi- en Bemmeer. Door de breedten van deze meren is het onder bijna alle omstandigheden onmogelijk, watervogels die zich op het meer langs de kust van Gooi- en Bemmeer bevinden, te herkennen. Toch zou het voor het volgen van de vogelstand op het gehele meer, van groot belang zijn als ook deze vogels regelmatig geregistreerd werden. Liefst op dezelfde wijze als dat nu langs de zuidoost van Z. Flevoland gedaan wordt. Hiervoor is een groter aantal medewerkers nodig. Het gaat in de eerste plaats om aanvullende gegevens over watervogels, welke gegevens op nader uit te werken wijze geïntegreerd zouden moeten worden met die, welke vanaf de zuidoost worden verkregen. Tot nu toe ontgaan ons zeker nu en dan grote aantallen. De volgende voorbeelden mogen dit illustreren: Op een onzer teldagen zagen we ter hoogte van Fort Ronduit wel dat er zich veel watervogels ophielden, maar niet welke soorten en hoeveel precies. Een telling vanaf de kust bij genoemd fort leverde 5500 Brilduikers op. Op een andere teldag vertoefden

langs de rietzoom tussen Fort-Ronduit en Huizen 9000 zwemenden. Deze hadden we van de andere oever niet kunnen waarnemen. Naast de watervogels is het zeker ook de moeite waard de vogels in het riet en van de aangrenzende kuststrook te tellen. Op een wandeling van nog geen uur in de voorzomer tussen Ronduit en Oud-Volkeveen, waarbij niet intensief gevogeld werd, namen wij 32 vogelsoorten waar. Het tellen langs de kust is zeker vrij moeilijk. Het zal groten-deels te voet moeten gebeuren, terwijl op een deel van het traject ook de fiets is te gebruiken. Het gebied is echter over grote afstand landschappelijk fraai en ornithologisch en floristisch zeer aantrekkelijk. Het werk kan dus gepaard gaan met een aangenaam en rustig verblijf in de natuur of in een halfnatuurlijke omgeving. Een groot voordeel is dat men nooit met tegenlicht behoeft waar te nemen. Wil men 's ochtends tellen dan gaat men van oost naar west; 's middags verdient de tegen gestelde richting de voorkeur. Onder gunstige omstandigheden kan je hierdoor voor watervogels met enkele telpunten volstaan. Het zou beslist onjuist zijn om de rietzoom in alle richtingen te doorkruisen, zeker in het broedseizoen. Het opsporen van de in de dichte vegetatie voorkomende vogels zal dan in hoofdzaak op het waarnemen van vogelgeluiden moeten berusten. Voor het tellen van de watervogels langs het riet zal men op enkele plaatsen toch naar de buitenzijde van de rietbegroeiing moeten lopen. Daarvoor zijn hoge laarsen noodzakelijk,

althans bij de veel voorkomende waterstanden en golfslag.

We hebben uitgerekend, dat per teldatum voor het hele traject minstens 8 mensen nodig zijn. Het traject is dan in 7 stukken onderverdeeld.

Het lijkt me verstandig te erkennen, dat het consequent tellen van alle soorten die je kunt waarnemen, na enige tijd als onaangenaam wordt ervaren. Daarom is het goed niet te veel te willen doen. Wanneer zich 8 mensen als medewerkers zouden opgeven, konden we beginnen, in combinatie met de leden van de subgroep Zuidelijk Flevoland, de hele kuststrook om de vier weken te inventariseren.

Wellicht komen er geleidelijk aan wat meer liefhebbers, wat ook bij het werk langs de zuidelijk het geval is geweest, ondanks het feit, dat je daar de telling langs een zeer drukke weg moest verrichten.

Ook enthousiaste mensen die pas met de vogelarij zijn begonnen en nog niet over veel ervaring beschikken, zijn welkom. Dan gaat men mee met iemand met meer ervaring.

Het nut van de tellingen wanneer deze over een zekere tijdsduur worden volgehouden, is o.a. dat men kan nagaan hoe de vogelbevolking reageert op factoren als recreatiedruk, waterverontreiniging (of, in de toekomst, waterzuivering), het instellen van enkele beschermde gebieden, uitbreiding van de woonbebouwing, enz.

Hieruit kunnen belangrijke gegevens verkregen worden ten aanzien van het juiste beheer van de randmeren.

Wie mee wil werken gelieve zich

op te geven bij ondergetekende. Namens de subgroep Zuidelijk-Flevoland,

P.L. Floeger,
Van't Hoffweg 25,
Bussum,
tel. 02159-19179.

-----
vervolg van pagina 11

zame vogels, wier uitbundige wijze van fourageren de Hilversumse middenstand ook in de toekomst beslist geen windeieren zal leggen. We geven het maar in overweging...", aldus het programmabladd Studio.

Deze reactie in Studio slaat natuurlijk nergens op. Het geeft wel een beeld hoe er door sommigen over de natuurbescherming en de natuurbeschermers wordt gedacht. Maar wie schetst mijn verbazing, toen ik in Studio nr. 42 een artikel las, dat door Herman Post werd geschreven naar aanleiding van het KRO-programma Gamma over bedreigde vogels. (Herman Post is de redacteur van de rubriek "De Binnenkant" in Studio waarin de reactie op ons rapport was geplaatst!!). Na een verhaal over de Grevelingen vervolgt Post in bovengenoemd artikel: "Een triest verhaal, en zo zijn er meer te vertellen. Wie iets van vogels weet, kan in zijn eigen omgeving nagaan welke vogelsoorten de laatste jaren sterk in aantal zijn teruggelopen of misschien zelfs helemaal verdwenen." En elders in zijn artikel schrijft hij over de zaad- en insecten etende vogels: "Maar het staat vast, dat ook die behoorlijk te lijden hebben onder de verslechtering van het milieu."

Wij geven U deze twee totaal verschillende stukjes van Herman Post maar even in overweging.....

Red.

WAAR BLIJVEN DE WAARNEMINGEN KAARTJES?

Het was, is en blijft een trieste zaak, dat inzenden van vogelwaarnemingen op de gratis ter beschikking gestelde kaartjes. Als leidraad bedoelde artikelen (De Korhaan 5de jrg. nrs. 2 en 5) deden het aantal inzendingen geenszins stijgen. Poch zitten er nog 3000 kaartjes bij de leden! Maarom deze niet worden ingestuurd is ons een raadsel. Er zijn twee mogelijkheden:

- a. men is te lui, heeft geen zin, tijd of andere reden (naem dan de kaartjes niet of stuur ze terug) en
- b. het invullen geeft nog moeilijkheden.

In het vervolg zullen daarom alleen die leden kaartjes ontvangen, die ook blijk hebben gegeven ze ingevuld te retourneren.

Voor degenen die aarzelen welke soorten nu wel en welke bij uitzondering moeten worden ingestuurd, volgt nu een lijst (samengesteld door de Ned. Ornithologische Unie), waarop door ons met een + is aangegeven, welke soorten kunnen worden doorgegeven. Zie voor de verklaring van de afkortingen Uw vogelgids. Deze lijst geldt alleen voor het studiegebied van de vogelwerkgroep. Van de met + gemerkte soorten eveneens de eerste en laatste waarnemingsdatum doorgeven.

+Ijds	+int	Krob	+Pors	+Zur	Silv	+BosU	GepP	+Tanu	+BoVl	+GouV
+ParD	+SomT	+NilsW	+KlnL	+ZwaR	StoF	+RanU	+WatP	+RoTa	+KlVl	+Krui
+RocD	+Krek	+KlKa	+KlsW	+Crok	KokK	+VclU	+OovP	+Paap		Vink
+Tuut	+Smie		+KwKo	+NanS	+LacM			+GrRo	Kool	+Keep
+RoVu	+Pijs	+Gier	+Lalle	+FocS	+Verk	+JaZw	+LilW	+ZwRo	Limp	
+Kuid	+Slob	+Jmd	+Roet	+KlC	+Brid		+KokW	+Nach	SwaM	HuMu
+GeFu	+Kroc	+Luis		+FonS		+GIZ	+GCKW	+Flau	Kuim	RiMu
+Doda	+Torp	+Rulu	+Trag	+BonF	+ZwSt		+GCKW	Rood	Glan	
	Kuif	+Spor		+KroS	+BaSt	+Jdov	+ECKW		Matk	Sprw
+VaSt	+Wafe	+Havi	+Schr	+DriS	+Rous	+Jog	+KClw	+SprI	Stam	
+StoV	+Nito	+Wouw	+Niev	+Bris	+Vise			+Snor	+Baar	+Niel
+Pijst	+Bril	+Boca	+NlFl	+Koor	+NoSt	+GrSp	+Klar	+GrKa		
+NoSt	+Bec	+Lasp	+GoFl		+DwSt	+GrES	+RoD	+KlKa	BoKl	+Raaf
	+GZec	+BrKI	+MoFl	+Kluu	+GrSt	+MiBS	+GrKl	+Bosr	BoKr	ZwKr
+Gent	+Zzee	+BkKi	+BoPl	+Stel		+KlBS		+Riet		+BoKr
Kals	+Bide	+GrKI	+NlFl		+AlP	+ZwSp	+Pest	+NaRi	+GrGc	+Rock
+Kuif	+GrKa	+Viss	+StPl	+RoFr	+NlFl	+Drae			+Goel	Kauw
	+Mize	+Slev	+Stee	+GrFr	+ZeeK		+WaSp	+Spot	+Orto	Ekst
FlaR	+Jonn	+Smel			+ZwZe	+Kule		+ZwKo	RiGo	+NoKr
+PurR	+Berg	+Boov	+LanSn	+Gric	+Jape	+BoLe	Wint	+Tuin	+IJsG	Gaai
+Kwak		+TorV	+PoSn			VeLe		+Gros	+SnGo	
+Koud	+GraG		+Lokj	+GroJ	+HolD	+StLe	Hogr	+Drae		
+Roer	+KolG	+Korh	+NoSn	+NidD	HouD			+Fiti	+JppV	
+Ooie	+DwcG	+Patr	+Lulp	+KlnJ	+Tert	+BoZr	+Groh	+Tjif	Groc	
+ZwCo	+Ried	+Kwar	+Kolu	+KlsJ	TuPo	+HaZa	+Kram	+Flui	+Putt	
Lope	+KlRi	Faze	Grut			+Oozw	Zang		+Sijs	
+Ibis	+Rotg		+RoGr	+GrMa	+Kock		+Kopw	+Goha	Knev	
+Flam	+BraG	+KraV	+Mitg	+Burg		+CroP	+Defl	+VuCo	+Frat	
	+CanG		+Posr	+KlKa	+KorU	+DudP	Forl		+Barm	
Wile	+RooG	+WRal	+Oovl	+GoZi	+StoU	+KooP		+GrVl	+Kana	

Toelichting bij de niet gemerkte soorten:

alleen vermelden van:

- Aalscholver: grote aantallen en de waarnemingen buiten de aan en afvliegroute van de kolonie, alsmede winterwaarnemingen,
- Blaauwe Reiger: groepen groter dan vijf exemplaren,
- Wilde End: aantallen groter dan vijftig exemplaren
- Kuif- en Tafeleend: groepjes of broedvogels met aantal,
- Bergeend: groepen groter dan vijf ex. of broedvogels met aantal,
- Knobbelzwaan: groepen groter dan tien exemplaren,
- Fazant: niet doorgegeven,
- Meerkoet: groepen groter dan 25 ex.
- Scholekster: groepen groter dan 10 ex. of broedvogels met aantal
- Kievit: groepen groter dan vijftig ex. of broedvogels met aantal,
- Grutto: idem,
- Zilvermeeuw: groepen groter dan 25 ex. of eventueel broedvogels met aantal,
- Stormmeeuw: idem,
- Kokmeeuw: groepen groter dan 200 ex. of grootte van de broedkolonies,
- Houtduif: groepen groter dan 100 ex. of aantallen broedvogels in onderzochte terreinen,
- Turkse Tortel: idem,
- Gierzwaluw: eerste en laatste waarnemingsdatum en aantallen broedvogels in stad of dorp,
- Veldleeuwerik: groepen groter dan vijftig ex. of aantallen broedvogels

- Soerenzwaluw: groepen groter dan 25 ex. of aantallen broedvogels,
- Huiszwaluw: idem,
- Graspijper: idem,
- Witte Kwikstaart, Winterkoning, Heggemus, Zanglijster, Merel, Ce-kraagde Roodstaart, Roodborst, Kl. Karakiet, Rietzanger, Zwartkop, Tuinfluiter, Fitis, Tjiftjaf, Koolmees, Pimpelmees, Zwarte Mees, Kuffmees, Glanskop, Matkop, Staartmees, Boonklover, Boomkruiper, Rietgors, Groenling en Kneu: aantallen broedvogels of groepen groter dan 10 ex.,
- Vink: broedvogels of groepen groter dan 50 ex.,
- Huismus: niet invullen,
- Ringmus: groepen groter dan 10 ex. of aantallen broedvogels,
- Spreeuw: groepen groter dan 200 ex. geef ook slaapvluchten op,
- Zwarte Kraai, Kauw, Ekster en Vlaamse Gasi: groepen groter dan 10 ex. of broedvogels.

D.A.J.

KOPIJ.

Voor deze Korhaan bereikte ons zo veel kopij, dat wij enkele artikelen niet konden opnemen. Deze artikelen zullen in het januarinumnummer worden geplaatst. U kunt dan ondermeer verwachten een verslag over broedende Tornvalken in Zuidelijk Flevoland, het vervolg van het verslag over de trektellingen van 1971 en een artikel over de Gooimeerkust en als bijlage bij dat nummer ontvangt U het ontwerp Statuten en Huishoudelijk Reglement.

Red.

VOGELTREK OVER EN LANGS HET GOOI IN 1961

Het is alweer meer dan een jaar geleden, dat in dit tijdschrift een oproep werd geplaatst om deel te nemen aan vogeltrektellingen. Hiervoor was vanaf Zuidelijk Flevoland tot in Hollandse Rading een net van trekposten opgebouwd, van waaruit elke overtrekkende vogel zou worden getoed. Leel was hierbij na te gaan welke soorten het Gooi passeerden en in welke orde van grootte de aantallen ongeveer lagen.

Oorspronkelijk waren 20 punten gepland, waarvan er door gebrek aan waarnemers of het ontbreken van toestemming 17 overbleven, die door groepjes van twee en in enkele gevallen door meer waarnemers werden geteld.

Uitgaande van de theorie dat de meeste velds uit de polder zouden komen, lag er een serie van 4 posten rond Zuidelijk Flevoland: van Rampus-Haven tot een punt tegenover de Eemmond. Een tweede serie van 5 lag langs de voorblijge Zuiderzoekust van Jaarden tot de Eemmond. Een derde serie van 7 lag van 's-Graveland tot Hilversum-oost. Als laatste lag er een post in het zuid-oosten en één in het zuid-westen van het Gooi, op de provinciegrens, zodat hier kon worden nagegaan of de bossen werden gevolgd en het Gooi via deze punten werd verlaten. Tussen de tweede en de derde serie lag als controlepost de Tafelberg bij Blaricum. De precieze ligging van de posten was:

1. RAMPUS-HAVEN op de hoek Gostvaarderodiep-IJmeer, (1),
2. brug bij HUIDERBERG (2),
3. zuidoost van Zuidelijk Flevoland tegenover de HUIDERPIER (3),
4. zuidoost (T.O.) EEMMOND (4),
5. ZANDEK westelijk van Noorden (6),

6. MICTIENNA ± 2 km. westelijk van Huizen (7),
7. HUIZERPIER bij Huizen (8),
8. eind Heentweg, door sommigen VERHEVENDIJK genoemd, Eemnes (10),
9. BEEFONI aan het eind van de Be (9),
10. TAFELBERG ten westen van Blaricum (11)
11. brug over het Hilversums Kanaal bij 's-GRAVELAND (13),
12. venenflat KERSELANDEN, Hilversum-west (14),
13. uitzichtpunt LENA'S HOEVE, Hilversum-oost (15),
14. BRON, beginpunt IJkerendijk bij rijksweg (17),
15. eind spoorlijn HOLLANDSCHE RADING (18),
16. EGELSNOEK beneden het vliegveld Hilversum (19),
17. RANDEWIS van Hilversum-centrum (geen nummer).

noordposten: 1 t/m 9, middenposten: 10, 11, 13, 14 en 17, zuidposten: 12, 15 en 16.

(zie ook het kaartje in De Korhaan 5de jaargang, nr. 5, blz. 25).

De nummers tussen () zijn de oude nummers van de posten.

Vanaf 14 september t/m 31 oktober werd ieder weekend geteld.

Op alle punten werd geteld vanaf het tijdstip waarop het licht begon te worden tot ca. 10.00 uur. Een deel van de tellers ging bij slechte weersomstandigheden door tot 12.00 uur.

Weersomstandigheden.

Een factor die medebepalend is voor de mate van trekactiviteit is het weer. Dit stuurde de plannen t.a.v. het volgen van de trek en het bepalen van de aantallen velds daarbij in de war. Terwijl de nachten vrijwel alle helder waren, ging er op de meeste ochtenden

waarop geteld zou worden een zware mist, die het waarnemen bemoeilijkte voor zover er op dat moment tenminste sprake was van trek. Hiernaast hadden enkele posten nog hinder van misthoorns, zodat al evenmin op geluid kon worden gedetermineerd. Na enkele uren trok de mist altijd op, werd het zelfs zonnig weer, waarbij de wind overwegend van west tot zuid varieerde. De temperaturen lagen van ongeveer 4°C in de vroege ochtend tot ongeveer 16°C overdag.

Waargenomen vogelsoorten.

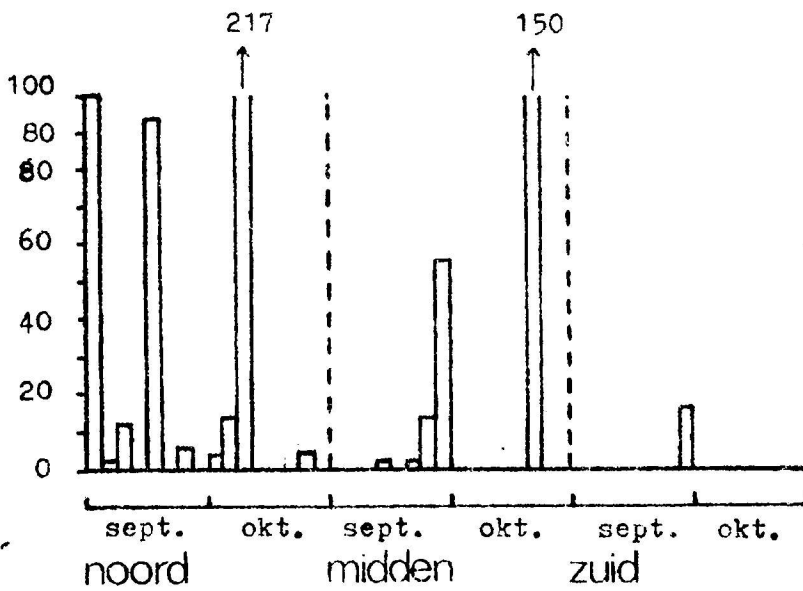
Fuut:	Geen duidelijke trek; op 26-9 bij het Gooimeer 17 rondvliegende exemplaren.
Aalscholver:	Deze soort werd door alle randmeerposten in kleine aantallen gezien op weg van en naar de visplaatsen. Maximum aantal: 55 ex. op 11-9 t.o. de Huizerpier, de laatste datum: 16-10 t.o. de Eemmond (7 ex.).
Blauwe Reiger:	Alle posten rond het Gooimeer namen één of meerdere malen vliegende ex. waar zonder vaste trekrichtingen waar te nemen. Max. aantal 12 ex. op 12-9, richting W, post Zanddijk.
Kwak:	Post Zanddijk op 3-10: 1 ex. richting N.W.
Wilde Eend:	Alleen door post Zanddijk genoteerd. Het betrof hier evenals de nog volgende eenden, vliegende vogels in alle richtingen. Max. aantal 206 ex. op 17-10.
Taling (spec.):	12-9 13 ex. richting N.O.
Wintertaling:	3-10 1 ex. richting Z.O.
Krakeend:	12-9 2 ex. richting Z en 17-10 2 ex. richting Z.
Smient:	12-9 2 ex. richting Z.O.
Pijlstaart:	12-9 12 ex. richting Z.W.
Slobeend:	12-9 5 ex. richting W.; 17-10 20 ex. rondvliend.
duikeenden (spec.):	12-9 6 ex. in verschillende richtingen; 17-10 tot 87 ex. zwervend.
Kuifeend:	Van 12-9 tot 17-10 enkele ex. Op 17-10 77 ex. richting Z.W.-N.W.
Tafeleend:	12-9 6 ex. zwervend; 10-10 3 ex. idem.
Bergeend:	12-9 13 ex. richting Z.O.; 1 ex. Z.W.,
ganzen(spec.):	Van 12-9 tot 16-10 drie waarnemingen langs het Gooimeer, max. 14 ex., alle richting O; 27-10 7 ex. Z.W.
Grauwe Gans:	Zwervend in alle richtingen op alle teldata vanuit en naar Zuidelijk Flevoland; geen waarnemingen IN het Gooi. Max. aantal 109 ex. gericht vliend richting Z.W. op 12-9 Zanddijk.
Kolgans:	Drie waarnemingen: 12-9 Zanddijk 10 ex. richting Z.W., 16-10 Brug Nuidenberg 15 ex. N.O. en 16 ex. Z.W.
Brandgans:	16-10 t.o. Eemmond 9 ex. N.-O.
zwanen (spec.)	Enkele waarnemingen langs randmeer; min. 4 ex., max. 8 ex. Geen trek.
Wilde Zwaan:	10-10 Magdaleen 30 ex. Z.W.-N.O.
Kleine Zwaan:	10-10 Zanddijk 9 ex. W.-N.W.
Knobbelzwaan:	Verplaatsingen langs het randmeer in alle richtingen.

	max. aantal 9 ex. Eén waarneming in het Gooi: 24-10 Tafelberg 10 ex. O richting N.
Buizerd:	19-9 Brug Muidenberg 2 ex. N.-Z.; 25-9 Magdaleen 1 ex. N.-O. en 1 ex. O.-N. (zelfde ex.?).; 9-10 Magdaleen 1 ex. N.-O.; 10-10 idem Z.N.-N.O.; 16-10 Raadhuis Hilversum 1 ex. N.O.-Z.N.
Sperwer:	19-9 Kerkelanden 1 ex. N.W.-Z.O.; 9-10 Holl. Rading 1 ex. O.- .; 16-10 Buizerpier 1 ex. N.-O.
Bruine Kiekendief:	11-9 Pampus-Haven 6 ex. N.O.-Z.W.; bij Muidenberg echter slechts 1 ex. N.-Z. gezien; t.o. Eemmond 1 ex. de polder invliegend; 12-9 Zanddijk 2 ex. richting O.; 18-9 t.o. Eemmond 1 vijftje N.-O.; 25-9 Magdaleen 1 ex. O.-N.; 23-10 t.o. Eemmond 1 ex. Z.-N. h.u.v. de eerste twee waarnemingen geen duidelijk trekbaal.
Visarend:	2-10 Raadhuis Hilversum 2 ex. O.-N.
Boomvalk:	9-10 Wakkerendijk 1 ex. N.-Z.; 16-10 Magdaleen 3 ex. N.-O.
Smalleken:	9-10 Magdaleen 1 jong ex.
Torenvalk:	Niel overvliegend, doch geen trek. 11-9 Muidenberg 2 ex. 18-9 t.o. Eemmond 1 ex., Magdaleen 5 ex. rondvliegend, Kerkelanden 1 ex., Raadhuis 1 ex.; 25-9 Magdaleen 6 ex. 26-9 Muidenberg 1 ex.; 2-10 Raadhuis 1 ex.; 23-10 Holl. Rading 1 ex. N.-O. Van Muidenberg, polder Zuidelijk Flevoland en Raadhuis is bekend dat ex. in de omgeving broeden.
Waterwal:	26-9 Zanddijk 1 ex. N.-Z. Oproegard? (bewerker)
Waterhoorn:	10-10 Zanddijk 1 ex. richting N. Even riet vliegend.
Meerkooi:	Door waarnemen bij Pampus-Haven werd verplaatsing van 1000 ex. N.O.-Z.N. getoetst. Vermoedelijk lokale verplaatsing.
Kiavit:	Door alle posten één of meerdere malen groepjes gezien (zie grafiek). Overheersende trekrichting Z.N.
Watersnip:	Rondvliegende ex. door vrijwel alle randmeer posten gezien, bij post t.o. Eemmond frequent. Grootste aantal bij deze post 3 ex. op 18-9. Eén waarneming van de Tafelberg 11-9 1 ex. N.W.-Z.O. en één bij het vliegveld op 18-9 Z.N.-N.O.
Mulp:	Overheersende vliegrichting O.-N.O. Tot 25-9 langs het Geinmeer één enkele posten gezien. Max. aantal 12 ex. Een binnenland waarnemingen.
Regenwulp:	12-9 Zanddijk 1 ex. N.O., 2 ex. N., 2 ex. Z.N.
Grutto:	12-9 Is-Crawland 2 ex. N.O.-Z.; 2-10 Egelschoek 1 ex. N.W.-Z.O.; 10-10 t.o. Eemmond 4 ex. O.-N.
Witgatje:	25-9 Muidenberg 2 ex. N.-Z.
Geveleper:	11-9 Pampus-Haven 2 ex. O.-N.; 12-9 Zanddijk 1 ex. N.W.; 25-9 Muidenberg N.-Z.
Tureluur:	12-9 Zanddijk 1 ex. N.W.; 18-9 Pampus-Haven 2 ex. N.O.-Z.N.; 25-9 Muidenberg 6 ex. N.-Z.; 26-9 Egelschoek 2 ex. N.O.

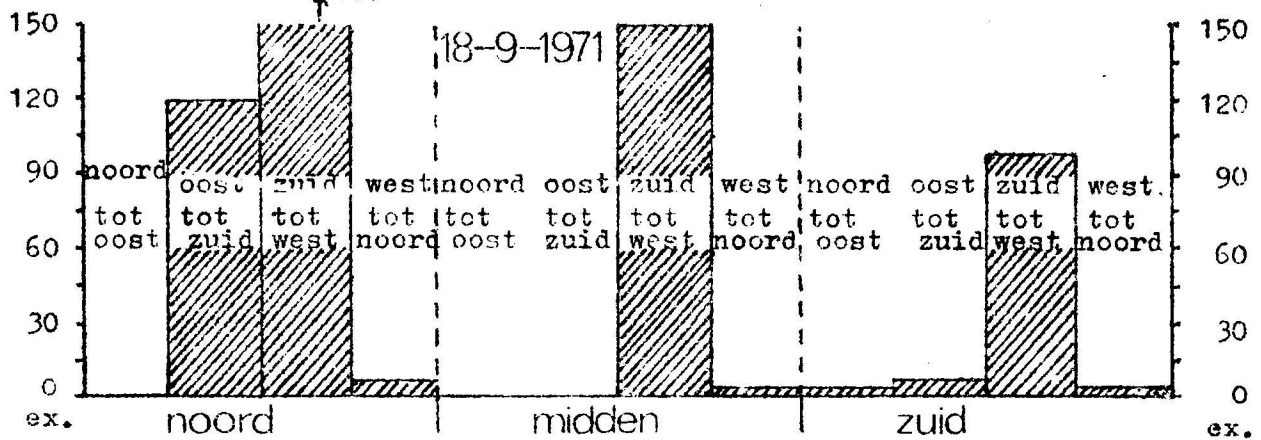
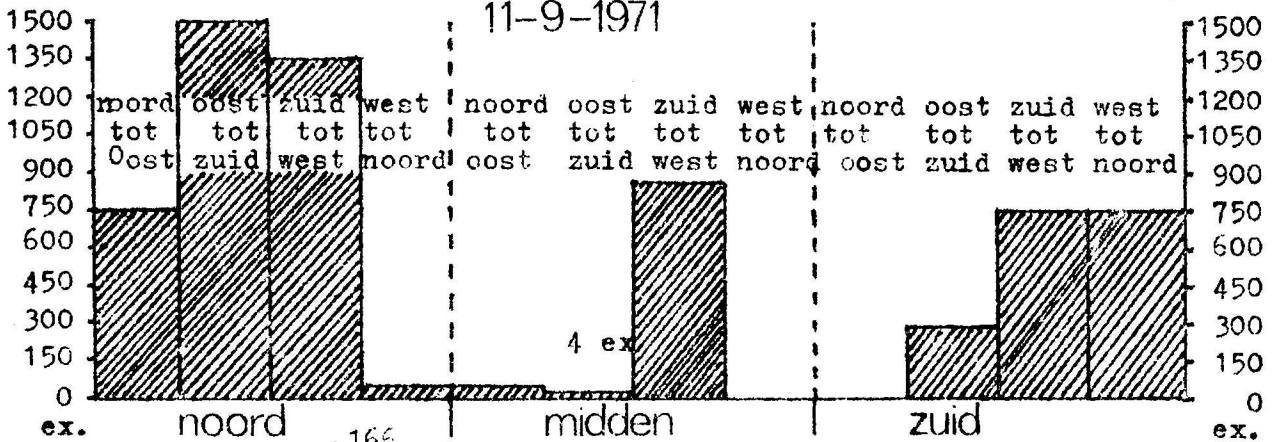
- Groenpootruiter: 18-9 Pampus-Haven 2 ex Z.W.-N.O.; 1 ex. N.O.-Z.W.
 Kempmaan: 11-9 t.o. Eemmond 7 ex. N.-Z.
 Kluut: Voornamelijk zwerfende exemplaren. 11-9 t.o. Eemmond 15 ex. N.-Z.; 12-9 t.o. Huizerpier 20 ex. O.-W.; 18-9 Pampus-Haven 1 ex. N.O.-Z.W.; 19-9 Zanddijk paal 5 23 ex. O.-W.; 2-10 Pampus-Haven 1 ex. Z.W.-N.O.
 Grote Mantelmeeuw: 12-9 Zanddijk 2 ex. W.; 3-10 idem 1 ex. N.W.; 10-10 idem 1 ex. O.; 17-10 idem 10 ex. rondzwerfend.
 Kleine Mantelmeeuw: 3-10 Zanddijk 1 ex. N.W.; 17-10 idem 5 zwerfende ex.
 Zilvermeeuw: Van één post een melding: 17-10 Zanddijk 8 ex. rondzwerfend.
 Kokmeeuw: Ook hier weer meldingen van post Zanddijk: 3-10 65 ex. v.n.l. W.-Z.W.; 10-10 145 ex. v.n.l. Z.W.; 17-10 271 ex. Z.W.-W.
 Dwergmeeuw: 11-9 Muiderberg 1 ex. O.-W.; 12-9 Zanddijk 1 ex. N.W.
 Drieteenmeeuw: 17-10 Zanddijk 1 ex. W.
 Zwarte Stern: Langs de kust geen waarnemingen, wel op de zuidoost: 11-9 Muiderberg 11 ex. N.O.; t.o. Eemmond 32 ex. W.-Z. 10 ex. O.-W. en 346 ex. W.-O. 12-9 Egelshoek 1 ex. Z.W.-N.O.; 18-9 t.o. Eemmond 20 ex. W.-O., 14 ex. O.-W.; 19-9 Zuidoost paal 5 5 zwerfende ex.; 10-10 t.o. Eemmond 1 ex. O.-N., 3 ex. O.-W. 16-10 idem 3 ex. N.-Z.; 23-10 idem 2 ex. N.-Z.
 Visdief: 19-9 Zuidoost paal 5 3 ex. O.-W., 2 ex. N.O.; 25-9 Muiderberg 3 ex. O.-W.; 10-10 Zuidoost paal 5 1 ex. N.-Z.
 Holenduif: 11-9 t.o. Eemmond 2 ex. W.-Z.; 3-10 Zanddijk 6 ex. O.-W.
 Houtduif: Gerichte trek werd alleen in 's-Graveland geconstateerd: 26-10 50 ex. Z., 10-10 15 ex. Z., 16-10 35 ex. Z. 17-10 50 ex. Z. De andere posten namen wel zwerfende ex. waar.
 Turkse Tortel: Door enkele posten doorgegeven. Uit de richtingen bleek dat dit zwerfende ex. moesten zijn. Vanuit Egelshoek vloog 1 ex. in Z.W. richting over de Westbroekse polder.
 Ransuil: 25-9 Magdaleen 2 ex. O.-W.
 Groene Specht: 25-9 Magdaleen 2 ex. W.-O.
 Grote Bonte Specht: 3-10 Zanddijk 1 ex. Z.O.
 Kuifleeuwerik: 25-9 Muiderberg 3 ex. N.-Z.
 Veldleeuwerik: Grotendeels waarnemingen v.d. dijk- en kustposten, trekrichting v.n.l. W.-Z.W. Ongeregeld langstreckend. Groepjes gemiddeld 4-10 ex. Max. aantal binnenland 190 ex. O.-W. op 17-10 bij 's-Graveland.
 Boerenzwaluw: De trektoppen lagen op de weekenden 11/12-9 en 18/19-9. Zowel bij het Magdaleen als op de Zuidoost werd trek in O richting geconstateerd. Op 12-9 werden er bij de IJmeerpost (paal 2,9) 500 ex. in noordelijke richting vliegend gezien. Na september werden incidenteel nog enkele ex. gezien.

(wordt vervolgd)

kievit

invloed van de windrichting op trekende boerenzwaluwen op 11-9-1971

STORMSCHADE IN HET GOOI.

De storm, die in de nacht van zondag, 12 november op maandag 13 november woedde, heeft een spoor van vernielingen achtergelaten. Naast veel schade aan gebouwen, auto's, enz., vielen er 7 doden en talloze gewonden.

Ook de bossen hebben zwaar te lijden gehad van de storm, die windstoten bereikte tot 162 km. per uur. Naar schatting 7.000.000 bomen zijn door de wind ontworteld of afgebroken.

Staats Bosbeheer noemde de toestand van de bossen in Friesland chaotisch en rampzalig.

Het Nationaal Park De Hoge Veluwe heeft het zwaarst geleden onder de storm. Hier zijn ze tussen de 40 en de 50.000 bomen verloren gegaan, overwegend naalddhout. In geld uitgedrukt schat men de schade op de Hoge Veluwe op zo'n f 250.000,-. Het wild heeft voor zover op dit moment bekend is niet te lijden gehad van de storm. Het is in paniek de vlaktes opgevlucht.

Om U een indruk te geven van de toestand in het Gooi, zijn wij de bossen in getrokken. Opmerkelijk is dat op de heidevelden bijna geen boom ontworteld is. Alleen bij Bluk zagen we een grote Grove Den tegen de vlakte liggen. Op de Zwarte Berg te Hilversum (achter de Hoornboeg) zijn wel vrij veel bomen door de zware storm geveld. Langs het pad van de Zwaluwenberg naar Hollandsche Rading zijn twee Beuken omgewaaid. Het zwaarst getroffen gebied van de door ons bezochte bossen is het Dassenbos. Hier liggen vele Dennen op de grond. Ook langs de spoorlijn Hilversum-Utrecht zijn veel Dennen ontworteld. Enkele paden werden hierdoor versperd. Bij het Hilversums Wasmoor en in het Smithuizer-

bos is weinig schade aangericht. Overal liggen agferukte takken op de grond. In het G.H.Croncbos is een grote tak uit een Beuk gewaaid, maar verder heeft dit bos niet veel schade ondervonden. Al met al valt de toestand in de Gooise bossen nogal mee. Hoe het met de nestkasten is, kunnen wij U nu nog niet medelen, doch dit zal wel blijken uit de verslagen van de nestkastcontroleurs.

(ongecorrigeerd)

Red.

WIELDWAARNIEMONDGLIEN

door: aart bode

Fuut:	2 ex.	16-7-72	Loodijk/H'sumse Meent	D.A. Jonkers
Geoorde Fuut:	4 ex.	5-6-72	Laarder Wasmeer	idem
	5 ex.	12-6-72	Hilversums Wasmeer	L.F. Rijnja
Dodaars:	2 ex.	26-6-72	idem	idem
Roerdomp:	1 ex.	17-6-72	Tienh. Kanaaldijk	D.A. Jonkers
Purperreiger:	2 ex.	4-7-72	Bempolder	L.F. Rijnja
Knobbelzwaan:	58 ex.	16-7-72	Gooimeer Huizen	D.A. Jonkers
Sloboend:	ca. 80 ex.	5-6-72	Laarder Wasmeer	idem
Kroeneend:	1 ♂	5-6-72	Gooimeer Huizen	idem
Kuifeend:	4 ♂	5-6-72	Laarder Wasmeer	idem
	4 oo			
Tafeloend:	ca. 30 ♂	5-6-72	idem	idem
	1 ♀	26-6-72	Hilversums Wasmeer	L.F. Rijnja
Buizerd:	1 ex.	4-7-72	Bempolder	idem
Grauwe Kiekendief:	1 ♂	28-7-72	idem	J. en M. Klein
Boomvalk:	1 ex.	13-6-72	Vredenslaan Laren	D.A. Jonkers
	1 ♂	17-6-72	Eendenkooi Tienhoven	idem
	1 ♀			
	1 juv.	15-8-72	Zwaardemakersstr. Bussum	M. Klein
Torenvalk:	1 ex.	25-6-72	IV-toren Spanderswoud	D.A. Jonkers
	1 ex.	16-7-72	centrum Huizen	fam. Jonkers
	1 ex.	16-7-72	Wolfskamer Huizen	idem
	3 ex.	16-7-72	Hilversumse Meent	D.A. Jonkers
	1 ad.	16-7-72	Keverdijkse Polder	idem
	2 juv.			
Kwartel:	1 ex.	25-6-72	Tafelbergheide	J. Frencken
	3 ex.	4-7-72	Bempolder	L.F. Rijnja
Wulp:	1 ex.	4-7-72	idem	idem
Regenwulp:	? ex.	15-7-72	Engelsjan Laren	D.A. Jonkers
Grutto:	2 ex.	26-6-72	Hilversums Wasmeer	L.F. Rijnja
Oeverloper:	1 ex.	21-7-72	A'Damscestraweg Naarden	J. en M. Klein
Witgatje:	1 ex.	23-7-72	Bempolder	idem
Kemphaen:	1 ♂	26-6-72	Hilversums Wasmeer	L.F. Rijnja
Tortelduif:	4 ex.	14-6-72	Dassenbos (2 broedparen)	D.A. Jonkers
	1 ex.	26-6-72	Hilversums Wasmeer	L.F. Rijnja
	8 ex.	5-7-72	Bempolder	idem
Ransuil:	2 ♂	mei-72	Zwarte Berg Hilversum	D.A. Jonkers
	2 oo			
	1 ♂	13-6-72	Brekkerbos	A. Bode en Ch. J. Steen
	1 ♀			
	1 juv.			
IJsvogel:	1 ex.	6-8-72	Het Hol kromme rede	A. de Later
Groene Specht:	2 ♂	14-6-72	Smithuizerbos (broedsel)	D.A. Jonkers
	2 oo			
Gr. Bonte Specht:	1 ex.	13-6-72	Vredensweg Kertenhoef	idem
Boompieper:	1 paar	14-6-72	Dassenbos (broedsel)	idem
	1 paar	16-7-72	Westerheide (broedsel)	idem
Gele Kwikstaart:	1 ex.	20-7-72	Bempolder	L.F. Rijnja
Witte Kwikstaart:	1 paar	25-6-72	IV-toren Spanderswoud	D.A. Jonkers
	1 juv.	21-7-72	A'Damscestraweg Naarden	J. en M. Klein

Wielcwaal:	1 ex.	17-6-72	Eendenkooi Tienhoven	D.A.Jonkers
Spreeuw: ca. 2000	ex.	20-7-72	Eempolder	L.F.Rijnja
Heggemus:	1 ex.	16-7-72	Westerheide	D.A.Jonkers
Bosrietzanger:	1 ex.	11-6-72	Noordpolder Eemnes	idem
	1 ex.	16-6-72	Ricoolzuivering Blaricum	idem
	1 ex.	20-7-72	Eempolder	L.F.Rijnja
Grote Karekiet:	1 ex.	27-6-72	idem	idem
Spotvogel:	1 ex.	25-6-72	Joh.Gerardsweg Hilversum	J.Frencken
	1 ex.	16-7-72	Bejaardenconcentrum Naarden	D.A.Jonkers
Grasmus:	2 óó	4-7-72	Eempolder	L.F.Rijnja
Braamsluiper:	1 ex.	9-7-72	Spoorlaan Holl. Rading	D.A.Jonkers
Bonte Vliegenv.:	1 ex.	7-5-72	Klokbekercamping Laren	idem
Gr. Vliegenv.:	4 paar	11-6-72	Schapendrift Blaricum	idem
	1 paar	16-7-72	Keverdijksepolder Muiden	idem
	1 paar	25-7-72	A'damsestraatweg Naarden	J.en M.Klein)+
	1 paar	26-7-72	Huizerstraat Naarden	idem)+
Gekr.Roodst.:	1 ex.	12-7-72	Hilversums Wasmeer	L.F.Rijnja
Zwarte Roodst.:	1 ex.	24-6-72	Hilvertshof Hilversum	D.A.Jonkers
	1 paar	25-6-72	Spanderswoud Hilversum	idem
Matkop:	1 ex.	10-7-72	Goois Lyceum Bussum	L.F.Rijnja
	3 ex.	12-7-72	Hilversums Wasmeer	idem
Groenling: ca. 40	ex.	16-7-72	Gooiersgracht Blaricum	D.A.Jonkers
Sijs:	1 ó	1-6-72	Spoorlaan Holl. Rading	mevr. Kempers
	1 ♀	1-6-72	idem	idem
	2 ex.	17-6-72	Blaricummerheide	J.Klein
Putter: 1 pr.+4	juv.	21-7-72	A'damsestraatweg Naarden	J.en M.Klein
	2 ex.	25-7-72	A'foortsstraatweg Naarden	M.Klein
	4 ex.	29-7-72	Boeksteyn 's-Graveland	idem
Kneu: ca. 40	ex.	26-7-72	Meentweg/Rijksweg Naarden	J.en M.Klein
Kruisbek:	2 ex.	25-6-72	Spanderswoud Hilversum	D.A.Jonkers
	6 ex.	25-6-72	Tafelbergheide	J.Frencken
Rietgors:	1 ó	4-7-72	Eempolder	L.F.Rijnja
	4 ex.	20-7-72	idem	idem
Geelgors:	1 paar	14-6-72	Dassenbos	D.A.Jonkers
	1 ex.	12-7-72	Hilversums Wasmeer	L.F.Rijnja.

)+ betreft paren met jongen (aantal jongen onbekend)

Tot zover, lezers, een selectie uit de meldingen die mij bereikten vóór het verschijnen van De Korhaan van medio september. Doordat ik het werk van Jan v.d.Geld heb overgenomen, is het niet onmogelijk dat er zeldzame waarnemingen regelrecht naar het archief bij Chris Steen zijn gegaan. Zeer bijzondere zouden, dacht ik, evengoed wel vermeld zijn door bijdragen van de waarnemers zelf. Door de overname vallen aan bovenstaande waarnemingen twee dingen op, namelijk dat ze voor 99% zijn samengesteld uit kaartjes van de voorzitter en diens vrouw, Liske Rijnja en de heer Klein en zoon en dat ik nu nóg met zomerwaarnemingen aankom. Maar ik vind ze zo interessant dat ik ze niet opzij wilde leggen. Ik hoop in ieder geval dat u het mij de volgende keer mogelijk maakt om de selectie samen te stellen uit waarnemingen van zeker 20 leden. Stuur ze op naar: Aart Bode, Banckertlaan 87 in Hilversum.

VOGELWERK GROEP
HET GOEDEN ONSTREKEN

samenstellingbestuur:

voorzitter: D.A.Jonkers, Engelsjan 21, Laren N.H. , telefoon:02153-7256
secretaresse: mevvr.R.de Wijs-Tabois, Stalpaertstraat 10, Hilversum,
telefoon:02150-56982
penningmeester: J.Koster, Mauritslaan 37, Hilversum, telefoon:02150-47665
leden: mevvr.L.J.Dwars-Van Lichterberg, Prinsenstraat 15, Hilversum,
mevvr.C.Helzenspies, Naarderstraat 170, Huizen, telefoon:0252-3607
J.Koel, Pr.Beatrixlaan 19, Weesp, telefoon:02940-12235,
R.Koolenboek, Erfgoedersstraat 597, Hilversum,
dr.J.A.Smits, Burg.Laerbeoylaan 15, Hilversum, telefoon:02150-14624
Ch.H.Steen, Admiraal De Ruyterlaan 139, Hilversum,
telefoon:02150-17418

contactadressen 'sub-groepen:

sub-groep Avifauna: Ch.H.Steen, Adm.De Ruyterlaan 139, Hilversum,
telefoon:02150-17418
sub-groep Nestkasten: R.Koolenboek, Erfgoedersstraat 597, Hilversum,
sub-groep Ringonderzoek: D.A.Jonkers, Engelsjan 21, Laren N.H.,
telefoon:02153-7256
sub-groep Zuidelijk Flevoland: J.Koel, Pr.Beatrixlaan 19, Weesp,
telefoon:02940-12235
redactie De Konhaer: E.P.Klomp, Fachsistreet 10, Hilversum,

opgeven excursies:

C.de Rooij, Rading 80, Nieuw-Leusdracht, telefoon:02158-1641

voorlichting:

J.Klein, Zwaardemakersstraat 12, Bussum, telefoon:02150-13389.

+++++

INHOUD:

Onze Haan.....blz. 1.
Programma..... 2.
Excursies..... 3.
Mededelingen..... 4.
De Ooijpolder..... 7.
Blik in de toekomst.....10.
Het regelmatig tellen v.vogels12.
Waar blijven de waarnemingsk...14.
Vogeltek over en langs het
goed in 1971.....16.
Veldwaarnemingen.....22.
Inhoud ..... 24.

redactie:

E.P.Klomp,

typewerk:

E.P.Klomp, A.de Mater en G.de Ma-
ter-Van Riemsdijk,

stencilwerk:

fan.Reddingius, e.a.

illustraties:

E.P.Klomp,

omgeving:

E.P.Klomp.

SCHILDERIJEN
 SCHILDERIJ-LUSTEN
 VERVEN VOOR
 HUIS- EN KUNSTSCHILDER
 HOBBY-MATERIALEN
 BEHANG AUTOLAKKEN
 ZONWERING

Fa v/d BRINK - BUSSUM
 RAADHUISSTRAAT 27, TEL. 143 68

voor tuin- en kamercultuur

tulpen, narcissen, crocussen,
 hyacinten, paperwhites

als speciaal geschenk

opgemaakte crocuspotten
 hyacinten op glas
 paperwhites op grint
 (reeds voorgetrokken; kunnen
 direct in het licht gezet worden)

g.m. langhout

zaad- en vogelhandel
 hilvertsweg 115, telefoon 4 20 03, hilversum

VOGELS ZIEN MET EEN BRIL, CONTACT-
 LENZEN, EEN ZONNEBRIL OF EEN KIJKER
 VAN:

klop & verkade

VLIETLAAN 30 BUSSUM TELEFOON 30615

oogmeting volgens nieuwste methode [na afspraak]
 een jaar garantie op uw bril tegen breuk en verlies!!
 aangesloten bij alle ziekenfondsen

ROB STRIK

FOTO KINO HI-FI-STEREO

HILVERSUM

VEENENDAAL

WAGENINGEN

GESPECIALISEERD IN
 REFLEXCAMERA'S
 EN TELELENZEN

gijsbrecht van amstelstraat 149, tel. 4 21 30 en
 groest 136, telefoon 1 74 35, hilversum

voor losse bloemen
 kamer- en tuinplanten

bloemisterij
gerard lamaker

boomberglaan 71a
 telefoon 4 29 63
 hilversum

breng eens een bezoek aan onze kwekerij

al uw natuurboeken,
 speciaal op het gebied van

vogels

bij

BOEKHANDEL WILHELMINA

landstraat 33b, bussum
 telefoon (0 21 59) 131 03